

न्यायालयाच्या किंवा न्यायाधिकरणाच्या
न्याय निर्णयाची, हक्कमनाम्याची किंवा
निवाडपाची पूर्ती करण्यासाठी लागणा-या
खार्याची वर्वारी-

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग,

परिपत्रक क्रमांक-३८८/८१/अर्थसंकल्प-१,

दिनांक:- ५ फेब्रुवारी १९८८.

परिपत्रक

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०२ [३] [ई] प्रमाणे कोणत्याही न्यायालयाच्या किंवा लवाद न्यायाधिकरणाच्या न्याय निर्णयाची, हक्कमनाम्याची किंवा निवाडपाची पूर्ती करण्यासाठी होणारा खर्च हा राज्याच्या एकत्रित निधीवरील "भारित खर्च" समजावयाचा असतो. याबाबत महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिकेमधील परिच्छेद २७ [८] व या नियम पुस्तिकेये परिशिष्ठ-१ कृपया पहावे. तथापि, काही बाबतीत अशाप्रकारचा खर्च हा दत्तमत खर्चाच्या तरतुदीमधून भागविण्यात येतो असे दिसून आले आहे. अशाप्रकारचा खर्च हा भारतीय संविधानाच्या तरतुदीप्रमाणे भारित खर्च समजावयाचा असल्यामुळे संबंधित खर्च भारित खर्च म्हणून यापुढे दा खविला जाईल, याची काळजी तर्व मंत्रालयीन विभागांनी घ्यावी.

२. दुय्यम न्यायालयाचा न्याय, निर्णय, हक्कमनामा किंवा निवाडा या विरुद्ध जेव्हा शासनाने वारेष्ठ न्यायालयात अपील दाखल केले असेल व अपिलावर निर्णय होईपर्यंत तहलुकी आदेश देण्याबाबतची शर्त म्हणून हक्कमनाम्याची रक्कम भरण्याचा अपील न्यायालयाने आदेश दिला असेल तेव्हा केलेला पैशाचा भरणा हा अनामत रक्कम या स्वस्यात असतो. अशावेळी हा खर्च "८५४ शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी- [अ] न्यायालयाकडे जगा केलेल्या प्रतिभूती रकमा" या शीर्षाखाली दा खवावयाचा असतो. शासनाच्या बाजूने अपीलाचा निर्णय झाल्यात वरील शीर्षाखाली खर्च म्हणून टाकलेली रक्कम निष्कासित झाली म्हणून दर्शवावयाची झासते आणि दुय्यम न्यायालयाचा हक्कमनामा कायद करण्यात आल्यात वरील शीर्षाखाली खर्च म्हणून टाकलेली रक्कम भारित खर्च म्हणून संबंधित शीर्षाखाली बदली करून निष्कासित करावयाची असते. तर्व मंत्रालयीन विभागानी या वर्गीकरण पद्धतीची कृपया नोंद घ्यावी.

३. भारित खर्च भागविण्यासाठी दत्तमत तरतुद पुनर्विनियोजनाद्वारे वापरात येत नाही. म्हणून न्यायालयाच्या निवाडपानुसार खर्च करण्यासाठी संबंधित लेखाशीर्षाखाली भारित तरतुद उपलब्ध नसल्यास आकस्मिकता निधीमधून अग्रीम

घ्यावा लागतो व पुढील अधिवेशनात त्याजाठी पुरवणी विनियोजन सादर करावे लागते. शक्यतो आणि परिस्थिती उदभू नये म्हणून यामुदे संबंधित विभागानी त्याच्या शिर्षाखालील मागील ५ वर्षातील अशाप्रकारचा भारित खर्च लक्षात घेऊन त्याच्या सरातरीच्या आधारे अर्थसंकल्पात तरतुद प्रस्तावित करावी.

१९८७-८८ च्या अंदाजांना वित्त विभागाकडून औतिम संवत्य देण्यात येत असल्यामुळे मागील ५ वर्षाच्या खर्चाची उपलब्ध माहिती लक्षात घेऊन वित्त विभाग संबंधित शिर्षाखाली अशाप्रकारची भारित तरतुद करण्याची कार्यवाही करीत आहे.

महाराष्ट्र शासनाचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांदाने,

मुख्यमंत्री

[म. ती. पांड्ये]

शासनाचे उप सचिव, वित्त विभाग,

प्रतिः:-

- १] सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- २] वित्त विभागातील सर्व छय्य, कोषागारे, प्रशासन, तार्जनिक उपक्रम व अर्थसंकल्पीय कार्यातिने,
- ३] निवड वफार, अर्थसंकल्प-३.